Nr. 726. Udkommer hver Søndag. Kjøbenhavn den 24de August 1873. 2 Rdlr. Fjerdingaaret. 14de Bind.

Indhold.

Den tydske Kronprinds. — Sagnet om Jerusalems Skomager: Ahasverus, af Jakob Paulli. — Tivolis gamle Concertsal. — Belforts Romning af de tydske Tropper. — Meddelelser af blandet Indhold. — Mødet i Frohsdorf.

Den tydske Kronprinds.

Det tydske Riges og Preussens Kronprinds, Friedrich Wilhelm Nikolaus Carl, er født den 18de October 1831 i det »Nye Palais« ved Potsdam og blev den 25de Januar 1858 formælet med Dronning Victorias ældste Datter, Prindsesse Victoria. Medens hans Faders Folkelighed først kan siges at datere sig fra 1864 og især fra 1866, har han fra sin tidligste Ungdom været i Besiddelse af al den Popularitet, som pleier at falde i Thronfølgeres Lod, og der er aldrig fortalt Andet end Godt om ham. Den Yndest, som han nyder hos sine tilkommende Undersaatter, synes mærkelig nok oprindelig at skrive sig fra, at han i Modsætning til de andre hohenzollernske Prindser kun fandt ringe Behag i militaire Idrætter. I Preussen har det, ligesom i Rusland, længe været Skik, at Prindserne fik en speciel militair Opdragelse, og Prinds Friedrich Wilhelm traadte ogsaa tidlig ind i Hæren; men det var ham ikke muligt at gaae ganske op i denne Virksomhed; han følte større Lyst til videnskabelige Sysler, navnlig til historiske Studier, og da han havde udmærkede Lærere, opnaaede han en almindelig Dannelse, som er sjelden hos Mænd i hans Stilling. Han havde den Tilfredsstillelse, at see sine Bestræbelser paaskjønnede af Universitetet i Königsberg, som gav ham Doctorhatten og senere valgte ham til sin Rector. I fredelige og rolige Tider vilde Prindsen maaskee kun have fundet en Plads i Historien som »Folkets Fader« og Videnskabens og Konstens Beskytter; men Skjebnen, der havde givet Preussen Bismark, vilde det nu engang anderledes. Det hohenzollernske Dynasti skulde grundlægges paany ved den nationale Idee, og Tydskland skulde ved Jern- og Blodpolitiken føres til Enhed. Thronfølgeren var naturligviis udseet til at spille en fremragende Rolle i det store Drama, der nu skulde opføres, og enten han vilde eller ei, maatte han ombytte Doctorhatten med Pikkelhuen. I 1864 sendtes han ind i Slesvig, og i 1866 udnævntes han til Chef for den anden preussiske Armee, der den 26de Juni rykkede ind i Bøhmen, den 28de s. M. slog Østerrigerne ved Nachod og Trautenau, Dagen efter seirede ved Skalitz og Schweinschädel og den 3die Juli afgjorde Udfaldet af Hovedslaget ved Königgrätz, da den i rette Tid indtraf ved Chlum. Samme Aften overrakte hans kongelige Fader ham egenhændig paa Valpladsen den preussiske Krigsorden *pour le mérite*. Da Krigen med Frankrig udbrød i 1870, blev Prindsen sat i Spidsen for de sydtydske Hære og udnævnt til Chef for den tredie Armee, der debuterede med at tage Wissembourg og den 6te August slog Marskalk Mac Mahon ved Woerth. Under Kampene om Metz blev denne Armee benyttet til Dækning, og senere skulde den tilligemed Maas-Armeen forhindre Mac Mahon i at forene sig med Bazaine. Efterat have spillet Hovedrollen i Franskmændenes Nederlag ved Sedan den 1ste September, deltog den tredie Armee i Beleiringen af Paris, og Kronprindsen tog nu Ophold i det kongelige Hovedkvarteer i Versailles. Den 28de October blev han tilligemed sin Fætter, Prinds Friedrich Carl, udnævnt til Generalfeltmarskalk, fra hvilken Rang Prindserne af det regerende Hus ifølge en gammel Familieskik i Preussen og Brandenburg hidtil havde været udelukkede, og den 18de Januar 1871, da det tydske Keiserdømme proclameredes, fik han Titel af »det tydske Riges Kronprinds« med Prædicat af »keiserlig Høihed«. Den 7de Marts 1871 forlod han Versailles, og hans Reise gjennem Tydskland til Berlin, hvor han indtraf den 20de s. M., var et sandt Triumftog. To Dage efter decoreredes han med Jernkorsordenens Storkors. I begge de store Felttog, hvori Kronprindsen havde Commandoen over en Armee, fungerede General Blumenthal hos ham som Stabschef, og det er ingen Hemmelighed, at denne General var den egentlige Anfører. Prindsen havde givet Møde paa den Plads, paa hvilken man havde stillet ham, og han opfyldte sit Hverv med Samvittighedsfuldhed, men uden at ville give sig Skin af at være Andet, end han i Virkeligheden var. I denne Henseende danner han en paafaldende Modsætning til Prinds Friedrich Carl, der snarere staaer under end over ham i militair Dygtighed, men under Krigen lagde an paa at spille en Rolle, som han ikke var voxen. Under Felttoget i 1866 blev der opsnappet endel private Breve fra General Blumenthal, i hvilke denne udtalte sig med stor Uforbeholdenhed om de to Prindser, og da

Friedrich Wilhelm, det tydske Riges Kronprinds